PLATAFORMA
DEFENSEM
ULLDETER

MANIFEST

Un grup de persones de la Vall de Camprodon, a les quals s'hi han sumat gent i entitats de tot el país i de la Catalunya Nord, alertades per les informacions respecte al projecte de reformulació de Vallter que podria afectar àmpliament el Circ de Morens i d'Ull de Ter i la Vall de Carlat, hem estat analitzant la situació i la proposta que hi ha sobre la taula i hem decidit mobilitzar-nos.

Tot i que Vallter SA i Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC) van iniciar la tramitació d'aquest projecte ja fa més d'un any, a partir de l'estiu de 2026 sembla que tornen a començar de zero. De fet, públicament van reconèixer que havien llençat tota la documentació prèvia a les escombraries per poder construir una alternativa més verda i de menor impacte. Tanmateix, les seves explicacions inclouen actuacions que, vestides de sostenibilitat i renaturalització, posen el paisatge al servei d'un negoci amb tot el risc que això comporta.

Vallter SA és una empresa pública i finançada amb diner públic des de fa dècades. De fet, el que sempre s'ha venut com una benedicció per al territori ha hagut de rebre injeccions de capital públic des dels anys 80 del segle passat per poder mantenir-se, fins a la intervenció definitiva de la Generalitat el 2012. Actualment, l'obsolescència de les instal·lacions (manca d'inversió) i el baix rendiment econòmic (manca d'ingressos suficients) han portat l'estació a un atzucac. I per mirar de superar aquesta profunda crisi d'endeutament i quasi-fallida, l'empresa fa una fugida endavant i està plantejant alteracions del territori que van més enllà del seu espai d'actuació i del que preveu una simple concessió d'explotació amb la finalitat de dinamitzar el negoci i aconseguir majors ingressos sense tenir en compte les greus repercussions per a l'entorn natural i per al teixit social i econòmic de la Vall.

Per tant, encara que Vallter com a empresa funcioni amb criteris de mercat, és imprescindible que les actuacions que s'hi duguin a terme recullin la sensibilitat del territori a través dels processos de participació que calgui. I no només perquè l'empresa es sosté amb diner públic, sinó perquè les actuacions que planteja no queden darrere d'una porta, sinó que alteren les dinàmiques d'accés a la muntanya i poden impactar en el volum de gent accedint al medi natural, a zones fràgils i espais protegits tot degradant-los. I, també, modificaran el model socioeconòmic de la Vall.

El Projecte

Un projecte turístic per a tot l'any a Vallter és factible sense necessitat de construir un telecabina, encara que FGC digui el contrari. La seva idea es fonamenta en el trasllat de les zones d'aparcament a una cota inferior (Setcases) per descarbonitzar i «netejar» l'entorn de Vallter. Sembla ser que sense renaturalitzar aquestes esplanades no hi ha res a fer. Però els aparcaments i l'accés no fan el què. De fet, un dels problemes que sempre ha plantejat Vallter és que només el 30% dels cotxes que hi aparquen acaben pagant un forfait; o sigui, que el 70% de la gent vol pujar a

la cota 2.000 per fer activitats no relacionades amb l'estació. I això, evidentment, no els genera ingressos i ocupa els aparcaments.

Per tenir una estació de muntanya que funcioni tot l'any, la proposta d'activitats ha de ser elaborada i adequada al territori, i això la farà exitosa. De fet, l'atractiu que ja suposa un entorn privilegiat i en molts sentits únic és més valuós que les possibles atraccions que s'hi construeixin, sobretot si es poden trobar en altres llocs del territori.

Fa temps que sentim a parlar de «Vallter 365», però en cinc anys no s'ha fet res en aquesta direcció; pràcticament no s'han impulsat activitats de muntanya ni de sensibilització vers l'entorn. Tampoc s'han creat aliances amb els guies i empreses del territori que podrien aportar coneixements i propostes. Només s'ha fet una aposta clara per la restauració: la gran aposta ha estat en la cafeteria La Portella i el restaurant Marmotes, no en activitats esportives o de natura. Darrerament, encara, han començat algunes activitats «noves», com ara un circuit infantil per a motos elèctriques. De ben segur, aquest no és el model més adequat per mostrar que l'empresa fa un acostament sostenible a les activitats de muntanya i ens fa témer un futur «parc d'atraccions».

Tal com ho planteja FGC, faria la impressió que Vallter ha fet un gir vers la natura i la seva conservació, car parla de reduir pistes i desmuntar remuntadors. Però si fem la lectura amb coneixement de causa, entenem que Xemeneies es desmunta perquè amb poca innivació i molta insolació, en un context de progressiu canvi climàtic el seu manteniment és insostenible. Alhora, els remuntadors que anuncien desmuntar estan absolutament obsolets i requeririen una inversió desorbitada. Per tant, no és que apostin per l'entorn, és que les instal·lacions ja no serveixen. Això sí, el telecabina serà la salvació. Resoldrà l'accés a pistes sense remuntadors i, el més important en termes de viabilitat econòmica, implantarà un peatge per accedir a la muntanya que pagarem tant si anem a l'estació com si volem anar a fer un volt. I això resoldrà els comptes de Vallter.

Actualment, ja hi ha una degradació evident del Circ de Morens, a l'entorn d'Ulldeter, per l'alta afluència d'excursionistes. El Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser, igual que fa en altres zones amb excés de freqüentació, està intentant regular aquesta afluència amb mesures com el marcatge de camins al Coll de la Marrana i la Portella de Mentet, per exemple. També les Reserves Naturals nord-catalanes estan patint aquest excés de visites amb el deteriorament dels accessos a les valls veïnes (comptabilitzen unes 40.000 persones l'any) i el consegüent impacte sobre flora i fauna.

Amb l'eventual construcció d'un telecabina, Ferrocarrils podria pujar 2.000 persones per hora fins a l'estació: què farien totes aquestes persones (un potencial de 16.000 persones al dia) quan arribessin a dalt? On quedaria la sostenibilitat que prediquen? Com protegiríem espècies endèmiques i amenaçades? No seria magnífic que els nostres cims destaquessin per una proposta radicalment diferent basada en els valors naturals, la quietud i el silenci, la preservació dels espais i els hàbitats i la promoció d'un ús respectuós, acurat i mesurat de l'entorn?

Reclamem

Com a habitants de la Vall, com a persones defensores del nostre territori i dels nostres paisatges, volem fer sentir la nostra veu. La declaració de Parc Natural i les altres figures de protecció de les nostres muntanyes van ser el fruit de lluites i mobilitzacions de molta gent durant molts anys. Seguim dempeus per tornar a defensar el nostre patrimoni i la nostra manera de viure i ens constituïm en Plataforma per defensar el bressol de la cultura excursionista.

Alhora, entenem que Vallter ha estat important en la història de la Vall i que forma part de la seva dinàmica econòmica, i pensem que és necessari intentar mantenir-la oberta com a estació de muntanya. I, per aquest motiu, reclamem:

- Que s'aturi la tramitació de qualsevol instrument que s'hagin posat en marxa fins ara.
- Que l'Ajuntament de Setcases, amb el suport de les administracions que calgui, obri un procés participatiu en què:
  - La població de la Vall i les persones interessades puguin disposar d'informació (estudis seriosos i independents) sobre les característiques de l'espai i les possibles afectacions per l'impacte d'un possible projecte.
  - Que tothom pugui aportar idees que contribueixin a definir l'estació del futur.
  - Que es defineixi un model pioner d'estació de muntanya que compti amb el consens del territori.

Octubre de 2026

(A causa de la modificació del procés per part de FGC l'estiu de 2026, hem dut a terme una actualització parcial del redactat per tal que no quedés desfasat. El text original és de Juliol de 2025)